

Informácia pre členov Komisie pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko pre Cieľ 1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa politiky súdržnosti EÚ

MZ SR ako sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko predkladá na rokovanie Komisie pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre Cieľ 1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa politiky súdržnosti EÚ (ďalej len „Komisia pre Cieľ1“) informáciu o neuplatňovaní vecných kritérií pre výber projektov v zmysle dokumentu „Všeobecná metodika a kritériá použité pre výber projektov“ účinná od 31.5.2023, kapitola 1.4 Vecné kritériá pre výber projektov v rámci dopytovo- orientovanej výzvy PSK-MZ-012-2025-DV-EFRR plánovanej na vyhlásenie v júni 2025.

Kapitola 1.4 metodiky stanovuje možnosť neuplatniť vecné kritériá pre časť Programu Slovensko (v tomto prípade výzvy PSK-MZ-012-2025-DV-EFRR), ak o tom poskytovateľ (MZ SR) informuje Komisiu pre Cieľ1.

Uvedená výzva bola vyhlásená ako dopytovo orientovaná a vo výzve nebola súťaž medzi žiadosťami o NFP, keďže oprávneným žiadateľmi sú projekty, ktoré sú súčasťou významného projektu spoločného európskeho záujmu (IPCEI – Important Project of Common European Interest) Med4Cure (ďalej aj „IPCEI projekty“), ktoré budú prostredníctvom výzvy PSK-MZ-012-2025-DV-EFRR komplementárne podporené.

Projekty v rámci výzvy IPCEI Med4cure už boli úspešne vyhodnotené, na základe uvedeného **sme považovali MZ SR ako poskytovateľ prípadné vykonanie odborného hodnotenia žiadosti o NFP v rámci výzvy PSK-MZ-012-2025-DV-EFRR prostredníctvom vecných kritérií za duplicitné.**

Uvedená informácia sa predkladá na základe konzultácie s Riadiacim orgánom pre Program Slovensko Komisiu pre Cieľ1 na vedomie.

Informácie k pripravovanej výzve

Cieľom a účelom výzvy je zlepšiť synergie opatrení v oblasti výskumu, vývoja a inovácií medzi vnútroštátnou úrovňou a úrovňou EÚ prostredníctvom podpory výskumno – vývojovo – inovačnej fázy a fázy prvého priemyselného nasadenia (resp. jej časti) projektov, ktoré sú súčasťou významného projektu spoločného európskeho záujmu (IPCEI – Important Project of Common European Interest) Med4Cure (ďalej aj „IPCEI projekty“), v rámci ktorých bolo poskytnutie štátnej pomoci Slovenskou republikou notifikované a Európska komisia o tejto notifikácii rozhodla. Predmetom podpory v rámci tejto výzvy budú projekty realizované v rámci menej rozvinutých regiónov. Výzva sa zameriava špecificky na podporu aktivít zameraných na plnenie transformačných cieľov domény Zdravá spoločnosť.

Projekty sú zamerané na podporu najdôležitejšieho európskeho výskumu, inovácií a prvého priemyselného zavádzania zdravotníckych výrobkov, ako aj inovačných procesov výroby liekov, prispievajúcich k dosiahnutiu cieľov európskej zdravotnej únie. Prinesú inovácie zamerané na choroby, v prípade ktorých neexistujú uspokojivé prostriedky prevencie alebo liečby, a zvýši pripravenosť EÚ na vznikajúce ohrozenia zdravia, ako aj rozvoj európskej bioekonomiky.

Projekt IPCEI Med4Cure spoločne pripravilo a oznámilo šesť členských štátov: Belgicko, Francúzsko, Maďarsko, Taliansko, Slovensko a Španielsko. Tieto štáty poskytnú z verejných zdrojov až 1 miliardu eur, ktorá by mala priniesť ďalších 5,9 mld. eur v podobe súkromných investícií. V rámci tohto projektu 13 spoločností pôsobiacich v jednom či viacerých členských štátoch zrealizuje 14 vysoko inovačných projektov, z ktorých vzíde viac ako 70 plánovaných spoluprác. **Slovenskú republiku budú v projekte reprezentovať vedúce slovenské biotechnologické spoločnosti Biomedical Engineering a Sensible Biotechnologies, ktoré ako jediné splnili náročné kritéria hodnotenia Európskej komisie.**

Projekty vedú ku skvalitneniu zdravotnej starostlivosti a zlepšeniu pripravenosti EÚ na vznikajúce ohrozenia zdravia. Jeho cieľom je urýchliť medicínsky pokrok a podporiť odolnosť zdravotníckeho sektora EÚ, a to:

- zlepšením objavovania liekov, najmä v oblasti zriedkavých chorôb,
- vývojom inovačných a udržateľnejších procesov výroby liekov,
- udržateľnosťou výrobných technológií prelomových liečebných postupov, od personalizovanej liečby po využívanie pokročilých digitálnych technológií.

Celková alokácia projektov je 80 mil. EUR a v rámci komplementárnej výzvy PSK-MZ-012-2025-DV-EFRR poskytne MZ SR 21 mil. EUR.

Informácia k žiadateľom

Komisia posúdila navrhovaný projekt podľa pravidiel EÚ o štátnej pomoci a zistila, že projekt spĺňa povinné podmienky stanovené v jej oznámení, ktorých cieľom je motivovať členské štáty k podpore kriticky dôležitých inovačných projektov prispievajúcich k hospodárskemu rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti. Pravidlá projektov IPCEI zaručujú, že hospodárstvo EÚ bude z podporovaných investícií vo všeobecnosti profitovať a obmedzujú možné narušenia hospodárskej súťaže.

Spoločnosť Biomedical Engineering získala európsky projekt CUSTOMED v rámci výzvy IPCEI Med4cure, ktorého riešiteľmi sú desiatky významných európskych biotechnologických spoločností, kam patrí Sanofi (Francúzsko), OncoRNA (Belgicko), Sanofi (Taliansko), Fagoterapia (Taliansko) a ďalšie.

Biomedical Engineering je medzinárodne uznávaná high-tech spoločnosť so 14 ročnou praxou, ktorá navrhla a vyrobila stovky personalizovaných kostných náhrad ľudského tela a dodala vyše 70 000 kusov sériových implantátov nadnárodným spoločnostiam.

Projekt CUSTOMED je budúcnosťou v oblasti implantológie a tkanivového inžinierstva. Výstupom projektu bude technológia budúcnosti využívajúca 3D biotlač a bioreaktory s aplikáciou umelej inteligencie pre tvorbu personalizovaných náhrad chrupavkového tkaniva. Pomocou tejto technológie budú môcť pacienti získať napr. nové vlastné biologické medzistavcové platničky.

Zariadenie bude zároveň slúžiť na testovanie rôznych typov novovyvíjaných liečiv pre závažné ochorenia. CUSTOMED technológia ako súčasť „výrobnej nemocnice“ dáva nádej pacientom s ochorením a poškodením kostného a chrupavkového tkaniva a umožní rýchlejšiu dostupnosť nových liečiv.

V rámci projektu EUmRNA, Sensible Biotechnologies (“Sensible”) vyvíja platformu SensiRNA na prirodzenú výrobu bezpečnej mRNA. Platforma, ktorú vyvíja Sensible, je prvou a zároveň najpokročilejšou technológiou na produkciu prírodnej mRNA efektívnym a škálovateľným spôsobom s využitím optimalizovaných živých buniek.

Sensible Biotechnologies je rýchlo rastúci globálny startup s laboratóriami na Slovensku, vo Veľkej Británii a v Spojených Štátoch. Za menej než tri roky od svojho vzniku získal od špičkových európskych a amerických biotechnologických investorov viac ako 10 miliónov dolárov, uzatvoril strategické partnerstvo s biotechnologickým gigantom Ginkgo Bioworks a momentálne rokuje s ďalšími veľkými biotechnologickými spoločnosťami o spolupráci na rozvoji biotechnologickej infraštruktúry na Slovensku a tvorbe pracovných miest v sektore biotechnológií. Víziou je vývoj novej generácie bezpečnejších, účinnejších a dostupnejších mRNA liekov. Projekt EUmRNA spoločnosti Sensible, spolufinancovaný v rámci celoeurópskeho programu “IPCEI on Health (Med4Cure)” prinesie na Slovensko nielen prelomové technológie, no i mnoho zaujímavých pracovných pozícií, v potenciálne znevýhodnených regiónoch. Cieľom projektu je finalizácia vývoja technológie bunkovej výroby mRNA, zakončená schválením finálneho medicínskeho produktu, vytvorenie pozitívnych dopadov na slovenský biotechnologický ekosystém a ukotvenie postavenia Slovenska ako centra biotechnologických inovácií.

Očakávané podporované oblasti: MSP.